

MADENCİLİK *Bülteni*

SAYI: 1

MART'89

MADENCİLİK SEKTÖRÜ ÜLKEMİZ EKONOMİSİNDE HAK ETTİĞİ YERE GETİRİLMELİDİR

YENİDEN ÇIKARKEN

1978 yılının başında, üyelerimizden gelen eleştiri ve istekler doğrultusunda, MADENCİLİK Dergisi'nin üç ayda bir sadece teknik içerikli yazılarıyla yayımını sürdürmesi ve ülkemizin, sektörümüzün ve üyelerimizin somut sorunlarının, çözüm önerileriyle birlikte, sektöre, üyelere ve kamuoyuna aktarılması ni sağlayacak bir aylık yayın organının çıkarılması, o zamanın yönetim kurulunca karara bağlanmış ve yaşama geçirilmişti. Bu kararlar, yalnız mühendis ve mimar kitlesi tarafından değil; fabrikalarda, okul kantinlerinde ve dernek lokallerinde bile aranan ve okunan TMMOB'nin yayın organı "Birlik Haberleri"nin çıkarılması için tüm zorlamalarımıza karşın yayımının kesildiği bir dönemde, böylesi büyük bir boşluğu kendi örgütlülüğümüz içinde doldurmak gibi bir hedefe de yönelerek, "Madencilik Haberler" yayını hayatına atılmış oluyordu. Yetkisinin çok üzerindeki bir sorumluluğu üstlenen Birlik Haberlerinin ötağanüstü misyoneli zahmetine katılan kadroların nitel çoğunluğu, altında, Madencilik Haberleri'ni çıkaran kadronun ta kendisiydi. Bizlerin, gereğinden fazla yersiz bir alçak gönüllülük ile, annaktan kaçındığı bu gerçek; zamanın TMMOB yöneticilerince her fırsatta ve kitlelerin önünde, "Her türlü katkı ve fedakarlığı esirgemeksizin... mücadelemizin en ön safında yer tutan Odanız..." nitelmeleriyle dile getirilip, teslim edilmiştir.

(Devamı 2. sayfada)

ORTA sayfalarda okuyacağınız baş yazımızda sektörümüzün içinde bulunduğu darboğazın çerçevesini ana hatlarıyla çizmeye çalıştık. Madenciliğimizin sorunları, elbette ki, bir bültenin baş yazısı kapsamında ele alınarak incelenecek boyutlarda değildir. Herbiri ayrı bir ciddi araştırma konusudur. Ancak değindiğimiz konular, artık hiç bir tutar yanı kalmamış, dalına elini attığımızda kökünden sökülüp gelecek derecede çürümüş ve kronikleşmeye yüz tutmuş rahatsızlıklarımızda; yinelemekten usanmadan, her fırsatta dile getirilmesi gerekmektedir. Yüzeysel bakıldığı zaman, "üyelerimizin değil de madencilerin dertleri anlatılıyor" gibi bir izlenim uyandırabilecek olan bu sorunlar, temelde, her geçen gün bir çığ gibi büyüyen işsizlik dé dahil olmak üzere, bütün sorunlarımızın kaynağıdır.

Madencilige, "beş-on kamyon (ya da en çok bir gemi yükü) mal sevk ederek, köşeyi dönmek" açısından bakan bir anlayışla ile değil de, metalürji ile kombine bir ağır sanayi faaliyeti olarak baktığımızda, madenciliğini geliştirmeksizin kalkınmış olan bir tek ül-

ke bile göremeyiz. Bu kurala istisna olarak, yakın geçmişte sektörümüzün bağlı olduğu Bakanlık koltuklarından birine oturmuş "bazı kişilerin, sanayileşme ile refahı birbirine karıştırıp, para ve inek sağmalcılığı ile zenginleşen İsviçre'yi örnek vermeleri; madenciliğin kaderini tayin etmekle görevlendirilenlerin, madenciliği ne kadar önemsediklerinin apaçık bir göstergesidir(1). Bilindiği gibi, az gelişmişlikten ya da geri kalmışlıktan kurtulmanın, kalkınmanın ve "çağdaş uygarlık düzeyine ulaşma"nın tek ölçüsü sanayileşmektir. Sanayileşmenin tek ölçüsü ise ne ihracatın geçen yıla göre % 20 artmış olması ve ne de her mahallede bir milyarder beslenmesi değil, nüfus başına düşen enerji, çelik, baz metaller ve fosfat tüketiminin miktarlarıdır. Sanayileşmenin boyutları, dünyanın her ülkesinde, Birleşmiş Milletler'ce kabul edilmiş olan bu parametrelerle ölçülmektedir. Yineleyecek olursak, madencilik sektöründe yeterli bir gelişme ve büyüme sağlamaksızın hedeflenen bir sanayileşme hayalden ibarettir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle,

(Devamı 2. Sayfada)

YENİDEN ÇIKARKEN

{Baştarafı 1.sayfada}

Birlik Haberleri'nin boşluğunu. —kısmen de oba— doldurmak için uğraş peren Madencilik Haberler, 1980 sonrasında kaçınılmaz olarak yayımına ara vermek zorunda bırakıldı. Madencilik Haberleri'in çıkışıyla birlikte, teknik yazıların yemldiği bir periyodik haline dönüşen MADENCİLİK ise bu niteliğini ağırlıklı olarak hala korumaktadır. Bu durumda, sesimizi yine duyurmamız, bazı hayati konularda kamuoyunun gündemini belirlemiş, kamuoyunu aydınlatmış olan Odamız'ın kamuoyunun dışında kalmasını engelleyebilmemiz, ancak Madencilik Haberleri gibi oiryaım organının yeniden yayımlanmasıyla mümkün olacaktı. Bu amaç doğrultusunda, 1987 başında, yayımlanmaya başlanan "Madencilik Bülteni" de üç sayının ardından, tartışılması yararsız nedenler yüzünden, yayımına ara verdi. 1988 başında seçilen 31. Dönem Yönetim Kurulumuzca öngörülen çalışma programı'nın "Mesleki Öğretim ve Eğitime ilişkin Çalışmalar" anabashğı altında, yayın faaliyetlerinin çok önemli ve öncelikli bir payı bulunuyordu. Bu program hedefi doğrultusunda, acilen çıkardması gereken "Madencilik Bülteni", yine iartışılması yararsız nedenler yüzünden, ancak 1989 başında yeniden çıkıyor.

Ayda bir çıkacak olan ve üyelerle olan iletişimin en önemli araçlarından biri olduğuna, inandığımız ve kamuoyu yaratmada yeri yadsınamayacak bültenimizde verilecek haberlerin "güncelliği", kuşkusuz, kelimenin tam anlamına uygun olmayacaktır. Bununla birlikte, TMMOB, Odamız ve birimleri ile ilgili haberlerin her sayıda duyurulmasına çalışılacaktır. Konuların önceliği, ülkenin her yanında birbir zorluk altında çalışan üyelerimizin sorunlarının duyurulmasına ve birlikte çözüm aranmasına aittir. Bunun dışında, ülkemiz ekonomisinin üvey evladı durumundaki cılız, istikrarsız, sahihsiz ve politikastz sektörümüzün her türlü sorunu ile ciddi olarak ilgilenen kişi, kurum ve şirketlerin görüş, araştırma, derleme, haber, yorum ve eleştirilerine de bültenimizin sayfaları açık tutulacaktır. Bundan böyle, yeni bir biçimle çıkacak olan Madencilik Bülteni'nin üyelerin desteğiyle zenginleşeceği ve daha özlü bir yapıya kavuşacağı inancın-

Saygılarımızla.

**YAYIN
SEKRETERLİĞİ**

MADENCİLİK SEKTÖRÜ HAKKETTİĞİ YERE GETİRİLMELİ

{Baştarafı 1.sayfada}

aşağıda sıralanan önlemlerin daha fazla oyalanmadan bir an önce alınmasını yetkililerden diliyor ve dilemekten de öteye, kuruluş kanunumuzun"...mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak... meslek ve menfaatleriyle ilgili işlerde resmi makamlarla işbirliği yaparak gerekli yardımlarda ve tekliflerde bulunmak..." ifadeleriyle bizlere yüklediği görevin bilincinde olarak, talep ediyoruz.

• Herşeyden önce TC nin ulusal bir madencilik politikası tayin etmesi ve izlemesi gerekmektedir.

• Madenlerimiz yeraltından çıktığı gibi ihraç edilerek ekonomiyeye istenen katkı sağlanamaz. Tayin edilmesi gereken ulusal ekonomi politika bu temel ilke üzerinde oturtulmalı, tuvönan cevher ihraç edilmesi yerine son ürünün üretilip pazarlanacağı dikey entegrasyonlu yapılanmaları sağlayacak siyasi tercihlere ağırlık verilmeli, özel sektör de bu tür işletmeler doğrultusunda teşvik edilmeli ve özet olarak "yükle gitsin; döviz gelsin" çağdışılığı terk edilerek, sektörümüzdeki katma değeri maksimumizasyonunu gerçekleştirecek bir politika tayin edilmelidir.

• Yeraltı kaynaklarımızın en rasyonel bir biçimde aranabilmesi için gereken yatırımları hızlandıracak finans kaynakları seferber edilmeli ve bu faaliyetler için ayrılan ödenekler azami ölçüde artırılmalıdır.

• Sektörümüzün kaynaklarından tevkif edilerek biriktirilen Madencilik Fonu, kömür ithalatı gibi madenciliği destekleyici harcamaları finanse edecek yerde, madencilğe hizmet verecek alanlarda harcanmalıdır.

• Sektörümüzün KİT ve diğer kurumları tek bir Bakanlık bünyesinde toplanmalı, gereken merkezi yönetim, planlama ve koordinasyon sağlanılmalıdır.

• Bir bina, üç öğretim görevlisi ve kırk öğrenciden oluşan sözde

"eğitim kurumları" ile maden mühendisi yetiştirilmesinden vaz geçilmeli, her türlü mühendislik eğitimi öğrencisi, öğretim üyelerinin ezici çoğunluğu ve siyasi partileri ile tüm kamuoyunun karşı olduğu YÖK sultasından kurtarılmalıdır.

• "Hele bir yürürlüğe girsin; uygulamada bir aksaklık çıkarsa, kararname çıkartıp düzeltiriz." türünde "temel hukuk ilkeleriO)" doğrultusunda bir çırpıda TBMM'nden geçirilen 3213 sayılı yeni Maden Kanunu'nun tadilatı için harcanan çabalar boşunadır. Tadilat hiçbir sorunu çözmeyecektir. Maden Kanunu, uygulama aksaklıklarıyla birlikte, sektörümüzde söz hakkı olan ve konuyla ilgilenen bütün çevrelerin görüşleri alınarak, yeniden ele alınmalıdır.

• "1 Rebiülevvel 1319" tarihli Taşocakları Nizamnamesi yürürlükten kaldırılmalı yeraltı kaynaklarımızla ilgili her türlü mevzuat bir bütün halinde Maden Kanunu kapsamında yeniden toparlanmalıdır.

• Maden Dairesi, Kanun'un Amir Hükümleri Uyarınca 7/er düzeyinde, ehil ve yetkili kadrolar ile "teçhiz edilerek teşkilatlandırılmalı", 6309 sayılı kanunda bulunan Maden Zabıtası kurumu oluşturulmalı ve işletilmeli, aden mevzuatının hukuk ilkelerine göre uygulanması sağlanılmalıdır. Madencilik faaliyetlerinin, çağın teknolojisine paralel olarak, yönlendirilebilmesi için gereken etkin bir denetim sistemi ancak bu önkoşulla kurulabilecektir.

Yeraltı kaynaklarının kıtlaşabilir ve tükenebilir nitelikli olması ve orman kaynakları gibi yeniden yeşerebilmesinin mümkün olmadığı gerçeğinin bilincinde olarak, Maden Kanunu, en azından Orman Kanunu'ndaki kadar güçlü bir yaptırım mekanizması ile donatılmalıdır.

ODADAN HABERLER

Oda Başkanımız M.Fikret ÖZBİLGİN, Türkiye Taşkömürü Kurumu'ndaki atamalar üzerine basına yaptığı açıklamada "Zonguldak Havzasında yapılan atamalarda hedeflenen ne iş güvenliği, ne rasyonel işletmecilik koşullarının sağlanması ne de Havzanın geleceğidir. Hedef, mevcut iktidarın bir kanadının siyasi bir örgütlenme hamlesidir" dedi.

Açıklama metni aşağıdaki gibidir;

"Madencilik sektörü ve özellikle de Zonguldak Taşkömürü Havzasında yeraltından yerüstüne işçisinden mühendisine tüm çalışanların daha fazla birlik, beraberlik ve dayanışma içinde olması gerekmektedir. Bizlerin bu uğraşlarına karşın Türkiye Taşkömürü Kurumu'nda son bir ay içinde adım adım gerçekleştirilmeye çalışılan daha da devam edeceği söylentileri süren atamalar ve yer değiştirmeler iş barışını bozmuş ve tüm Zonguldak Havzasında bü-

yük bir huzursuzluğun kaynağı olmuştur. Bugün Zonguldak Havzasında yaşanan bu olaylar aslında Türkiye genelinde yaşanan, salt siyasi iktidar yanlılarının değil, iktidar partisi içindeki belirli bir siyasi görüşün tüm kamu, kurum ve kuruluşlarında sistemli bir şekilde yürüttüğü işgalin bir parçasıdır.

Hedeflenen ne iş güvenliğine üretim, ne rasyonel işletmecilik koşullarının sağlanması, ne de ülkemiz demir-çelik sanayinin temelini oluşturan ve tüm Zonguldak kentine mal olmuş Zonguldak Taşkömürü Havzasının geleceğidir. Amaç Kutsal ittifak Kadrolarının örgütlenmesi, bilfiil üretim kademelerine hakim olmasıdır. Amaç, siyasi bir örgütlenme hamlesidir.

Bu olay bugün TTK'da yaşanmış yarın Etibank'ta ve diğer kuruluşlarda yaşanacaktır.

Bu nedenle Zonguldak'ta sürdürülmekte olan ve daha da süreceği söylentileri süren politik kadrolaşma hareketine son verilmesi ve yapılan atama ve yer değiştirmeler iptal edilmelidir.. Zonguldak Havzası daha akılcı bir şekilde ele alınmalı, gerekli yatırımlar yapılmalı ve iş barışını bozacak girişimlerden vazgeçilmelidir."

ERDEN YÜKSEL, ALTIN KONUSUNDA KONFERANS VERDİ

Son günlerde güncel hale gelen Altın konusunda, Maden Y.Mühendisi Erden YÜKSEL tarafından, Ankara MTA konferans salonunda "Altının Aranması Teknolojik Etüdü, İşletilmesi Konusunda Uygulamadan Bir örnek" konulu konferans verildi.

Odamız tarafından 31 Ocak 1989'da düzenlenen çok sayıda izleyicinin katıldığı konferansta, tartışma ortamı yaratılarak konunun daha iyi özümlemesi sağlanmaya çalışılmış ve Altın Madenciliğine ilişkin bazı konular dile getirilmiştir.

Odamız Yönetim Kurulu, oldukça ilgi gören altın konferansı sonrasında, güncel konulardaki konferans ve söyleşileri önümüzdeki günlerde daha da sık bir biçimde sürdürme kararı almıştır.

TÜRKİYE MADENCİLİK BİLİMSEL VE TEKNİK 11. KONGRESİ HAZIRLIK ÇALIŞMALARI SON AŞAMASINA GELDİ

ODAMIZCA, iki yılda bir düzenlenmekte olan ve Kongre Başkanlığını TKİ Genel Müdür Yardımcısı Sayın İhsan ŞİRİN'in yaptığı Türkiye Madencilik Bilimsel ve Teknik 11. Kongresi, biindiği gibi 24-28 Nisan 1989 tarihleri arasında Ankara'da MTA Konferans Salonlarında toplanacaktır.

Madencilik sektörünün ülkemizdeki en önemli bilgi iletişim ortamlarından olma özelliğini taşıyan yurt içinden ve dışından çok sayıda uzmanın bildiri sunacağı Kongrede, sektördeki yenilik ve gelişmelerin yanı sıra ülkemiz madencilik sektörünün güncel sorunları

bildiri ve panellerle tartışılacaktır.

Yine Kongre sırasında madencilik teknolojisinin ulaştığı aşamayı yansıtan üretici ya da pazarlayıcı kuruluşlar ile kullanıcıları karşı karşıya getiren "Maden Makinaları ve Donanımı Sergisi" ile "Türkiye'de Madencilik" konulu fotoğraf yarışmasında sergilenmeye değer bulunacak fotoğrafların yeriacacağı sergi de kongre süresince gezilebilecektir.

Yurt içinde ve yurt dışında büyük bir ilgi uyandıran kongrenin hazırlık çalışmaları son aşamasına gelmiştir.

Odamız Türkiye'de Madencilik konutu fotoğraf yarışması düzenledi

»esleğinin Türkiye'de içlin-
•flarta topluma tanıtmak »e
sı olmak amacıyla, Odamız
tarafından "TÜRKİYE OE MADENCİLİK" konulu fotoğraf
'anmaktadır.

j çakümü ve madenciliği insan, doğa, tek-
ak, çeyre, kültür <th. yönleriyle ete atan; renkli
baskı, siysh-beyaz baskı ve saydam dallarında fotoğrafların
rın ki laya son katılma tarihi 3 Nisan 1989
olarak hwii ~~U.

H (Maden Mühendisleri Odası Bşk.),
Z (Fotoğraf Sanatçısı), İbrahim DEMK
rsi Sanatçısı), İsa ÇELİK (Fotoğraf Sanatçısı),

Tunç TANIŞIK (AFSAÜ), Metin GÖREN (İFSAK) ve Akif DİCLE (Maden Y. Müh.) nin secie kurulunda bulunduğu yarışmanın ödülleri her dal için ayrı ayrı olmak üzere aşağıdaki gibidir:

H K S
Birinci Ödül.....400,000 TL
+ Kültür ve Turizm Bakanlığı Plaketi
İkinci Ödül.....260.000 TL
Üçüncü Ödül -.....150.000 TL
Mansiyon (üç adet)..... 50.000 TL
AFSAD Özel Ödülü..... Plaket

Yarışmaya özellikle meslektaşlarımızın katılımının daha anlamlı olacağı İnancıyla katılacak arkadaşlara başarılar diliyoruz.

HABER-YORUM

"GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELERDE KÜÇÜK ÖLÇEKLİ MADENCİLİK" SEMİNERİ YAPILDI

ANKARA'da MTA Salonlarında, 19-25 Eylül 1988 tarihleri arasında, MTA ve ETİBANK Genel Müdürlükleri tarafından ortaklaşa yürütülen "Gelişmekte Olan Ülkelerde Küçük Ölçekli Madencilik" konulu Birleşmiş Milletler Semineri yapıldı. Seminerde Asya, Afrika, Güney Amerika ve Okyanusya ülkelerinden gelen konukların sunduğu çeşitli tebliğler tartışıldı. Dikkate değer ilginç bir husus, her nedense, Afrika'daki madencilik faaliyetlerini konu eden tebliğlerin büyük çoğunluğunun Anglosakson asıllı beyazlar tarafından sunulması ve tartışılmasıydı. En az bunun kadar ilginç bir diğer husus da genellikle gelişmekte olan (ya da F.Castro'nun tabiriyle geri bırakılmış olan) ülkelerdeki "fakir madenciler kalabalığının uğraşlarının konuşulduğu bir seminerde, üyemiz Dr. Necdet Biçer'in sunduğu "Türkiye'de Küçük Ölçekli Denizaltı Kömür Madenciliği"(?!)" başlıklı bir tebliğin yer alması oldu. Küçük-büyük ayırımının aslında izafi bir konu olduğu hernekadar bilinmekteyse de; sektörel kültürümüzün en derin köklerinin bulunduğu Havza'daki onlarca ocaktan sadece birinde yapılan uğraşların, dolayısıyla TTK tarafından yapılan işlerin "küçük ölçek" kategorisine sığdırılması bizce düşündürücüydü.

Bilindiği gibi, "küçük madencilik" ya da genel niteliği ile "küçük sermaye", sermayenin —Adam Smith'in "Bırakınız yapınlar. Bırakınız geçsinler" sloganıyla somutlaşan— liberal-vahşi doğası gereği, kimi zaman tepelenmiş kimi zaman da beslenip büyütülmüştür. Eşitsiz gelişim yasasının hükümleri uyarınca, giderek büyümek ve sonunda tekelleşmek eğiliminde (daha doğrusu zorunda) olan sermaye, bu gelişim süreci içinde "küçük sermaye"nin üzerine basarak yükselmek konumundadır. Ama bir diğer yandan, aynı gelişim süreci içinde "küçük sermaye"nin tasfiyesi şiddetlendikçe, ücretli-ücretsiz yığınların kalabalığı da sermayenin kendi varlığını tehdit edecek boyutlara erişmektedir. Büyüğün küçüğe karşı, atsan atılmaz-satsan satılmaz türünden, takındığı paradoksiyel tavrın özü budur.

Adam Smith'den bu yana geçen süre bir yüzyılı aştı; ama halâ, bizim de içinde bulunduğumuz kimi ülkelerde ultra-liberal ekonomi politikalar sürdürülüyor. Hatta "demokratik" rejimler altında bile sürdürülüyor. Bu anlamda "küçük sermaye" ve "küçük madencilik" de yine kimi ülkelerde tasfiye edilmeye, kimi ülkelerde ise kalkındırılmaya zorlanıyor. Örneğin, yeni 3213 sayılı yasamız ve ilgili mevzuatı, açık açık, "Parası olmayan madencilik yapmasın!" mesajını verdiği halde; bir diğer geri kalmış ülke olan Fas'daki 12.000 "madencilik zenaati erbabi"nin sağlık hizmetleri ile sosyal güvenliğinin sağlanması, ayaklarına BEDELSİZ teknik hizmet götürülmesi ve çıkarttıkları madenlerin satın alınabilmesi için, Fas Enerji ve Madenler Bakanlığı'nca ayrı bir kamu kurumunun seferber edildiği, anılan bakanlığın yetkilisi olan Faddallah Hatip tarafından seminerde sunulan bir tebliğde dile getiriliyordu. Küçük madencilikçe sırt verme konusunda bir diğer örnek de, Meksika'dan C.P.Martinez'in sunduğu tebliğde dile getirildi. Küçük madencilikğin ülkesinde tarihin derinliklerine inen bir "kültür" olduğunu belirten C.P.Martinez, Meksika'da devlet tarafından küçük madencilikğin kalkınması için ihdas edilen ve aynı zamanda Dünya Bankası'nca da desteklenen özel bir programın üst düzey yöneticisi olarak konuşuyordu. Bu programın amacı Meksika'nın sahip olduğu maden kaynaklarının tam kapasite ile işletilmesi, geri yörelerin canlandırılması, ve istihdam yaratılmasıydı. Bu amaç doğrultusunda, program, 1986-1989 yılları arasında 210 milyon ABD Doları tutarında

kredi kullanımını öngörmekteydi.

Daha önceden de değindiğimiz büyük-küçük ayırımının izafiyeti nedeniyle bazı az gelişmiş ülkelerde "küçük madencilik" kavramı mevzuat hükümleriyle tanımlanmaktaydı. Örneğin, Şili'deki Gelir Vergisi Mevzuatı küçük madencilik: "...ocağını aile desteği ile işleterek, en fazla 5 kişilik ücretli işgücünü istihdam edenler, ortak sayıları 6'ya geçmeyen şirketler veya ortakları gerçek madencilik zenaati erbabından oluşan kooperatifler" in girişimleri olarak tariflemekteydi. Aynı ülkenin Maden Mevzuatı ise küçük madencilikçe "...sadece mineral istihracında bulunarak, tuvönan malzeme pazarlayan..." işletmeler gözü ile bakmaktaydı. Ayrıca, bu madencilerin elindeki cevherlerin satın alınabilmesi için, ülkenin beş ayrı bölgesinde merkezi teşkilatları bulunan Maden Ürünleri Ofisi görevlendirilmişti.

Gelişmekte olan bit ülke mi, yoksa bir süper güç mü olduğu hususu hiddetli tartışmalara konu olan Çin Halk

Cumhuriyeti'(ÇHC)nin Enerji Bakanlığı'ndan bir yetkili olan Yunzhen Jia, seminerde sunduğu tebliğde şu bilgileri aktardı: "... sahiplerinin kendi sermayeleri veya hisseleri ile işletilen küçük ölçekli kömür madenleri ÇHC'nin enerji ikmaline önemli katkılar koymaktaydılar... ÇHC'nin politikası bu işletmeleri halâ teşvik ediyordu ve bunlar Ülkenin Dört Modernizasyonu'ndaki büyük rollerini oynamayı sürdüreceklerdi... ancak, küçük ölçekli kömür madencilikğinin ciddi sorunları da yok değildi... örneğin, bu işletmeler damarların sadece most-raw kesimlerinde faaliyette bulunuyorlar, sadece kâr amacı ile çalışıyorlar ve yeterli parayı kazandıktan sonra da madeni terk ediyorlardı... bu tür kısa vadeli davranışlardan vaz geçilmesi gerekmekteydi... ayrıca, yatırım sermayelerinin yetersizliği nedeniyle madenler geri bir teknoloji ile çalıştırılıyor ve ilkel işletme yöntemleri kullanılıyordu... sonuç olarak, üretimi düşüktü ve emekyoğun olan bu sektör pek ekonomik değildi... üstelik, devletin kanun ve nizamlarına da uymuyordu bu küçük madenciler ve arada bir de kaçak çalışıyorlardı... daha kötüsü, bazı yerlerde devletin sahalarına girerken; kuyu, köprü ve sualtı toplukları gibi tesis ve emniyet topluklarının kömürlerini de çalışıyorlardı... en kötüsü, emniyet nizamnamelerini de hiçe sayarak, üretim zorlaması yapan bu küçük madenciler bazan kazalara da neden oluyorlar ve sonuçta işçiler ölüyordu... ama her ne olursa olsun, ÇHC'nin —gerçek ruhunu Deng Xiaoping Yoldaş'ın kişiliğinde bulan— yeni önderliğinin izlediği politikalar sayesinde, küçük madenciler

(Devamı 5. Sayfada)

"MADENCİLİK SEMİNERİ"

(Baştarafı 4. Sayfada)

Çin malı jiplerini bir yana atıp, lüks Japon arabalarına sahip olmuşlardı...".

Seminerin en ilginç konusu, kanımızca, Brezilya Bilim ve Teknoloji Bakanlığı Müsteşarı R.C.V. Boas'ın sunduğu "Küçük Ölçekli Madencilik ve Malzeme Dolaşımındaki Yeni Gelişmeler" başlıklı tebliğde anlatılanlar oldu. Anılan tebliğde; metallerin ve özellikle baz metallerin talebinde dünya çapında bir gerileme olduğu, oysa ki tüketim toplumlarının malzeme taleplerinin giderek arttığı ve bu paradoksun da sanayideki malzeme dolaşım şebekesinin yapısından kaynaklandığı aktarıldı. Kuzey Amerika'daki sanayi sektörünün istatistik verileriyle yapılan bir analiz sonuçlarına göre; belirli bazı dönemlerde, bazı özgül madenlerin talebinde açık bir hakimiyet artışı gözlemlenmekteydi. Şöyle ki; ileri tüketim toplumlari, 1900-1950 yılları arasındaki dönemde Cu, Pb, Sn, Zn, As ve Fe cevherleri; 1975 döneminde Mn, Cr, V, Li ve ilmenit cevherleri; 1945-1985 döneminde Al, Co, fosfat, barit ve rutil cevherleri ve 1955 yılından günümüze kadar da Ca, Ce, Ti, Hf, Pt ve Pt grubu metalleri ile Y ve diğer nadir toprak metallerinin cevherlerine rağbet göstermekteydiler. Sayın Müsteşarın "transmateryalizasyon" adını taktığı bu piyasa eğiliminin aslı, madencilikteki "hamaliye işleri"nin geri bırakılmış ülkelere transferinden başka bir şey değildi. Sayın Müsteşar tebliğinin satır aralarında, belki de farkında olmaksızın, şu mesajı gönderiyordu: doğanın yalnız bir kez yeraltına sakladığı zenginliklerin çoğu, 20. yüzyıl boyunca doymak bilmez bir tüketim ekonomi politikası uygulayan, Kuzey Amerika'ya taşınmıştı; bu olağanüstü tüketim süreci içinde, o ülkelerde dağlar gibi hurda yığınları oluşmaktaydı; üstelik bu yığınlar, yeraltındaki maden cevheri halinde değil, metal haline dönüşmüş olarak ellerinde bulunuyordu; anılan ülkelerin metalürji alt sektöründe yeniden devreye sokulan metal hurdalarının miktarı, hiç de küçümsenecek boyutlarda değildi. Görüldüğü gibi; ileri tüketim toplumlari artık, ne dev boyutlu madencilik ve zenginleştirme yatırımları, ne okyanuslar arası nakliyat zorlukları, ne grev-lokavt gibi maden işçiliğinin ayrılmaz parçası olan "emek ihtilafları", ne bitmez-tükenmez bürokrasi engelleri, ne zarar riski ve ne de Yeşiller'in muhalefeti gibi gereksiz sorunlar ile boğuşmak istemiyorlar. Daha doğrusu işin zorluklarını geri bırakılmış ülkelerin sırtına bindirme eğilimindedirler. Çünkü, sanayileşmenin ya da gelişmişliğin doğru dürüst ölçülmesi için en hassas ve en geçerli birimin, kişi başına düşen maden cevheri ihracatı (keza konsantre veya metal ihracatı) değil, kişi başına düşen metal tüketimi olduğunun bilincindedirler.

YAYIN SEKRETERLİĞİ

MADENCİLİK ALANINDA FAALİYET
GÖSTEREN BAZI ÇOKULUSLU
TEKELLERİN 1937 YILI "AÇIKLANAN"
BİLANÇOLARINDAN

	Ciro (\$10*)	Net Kâr (\$ 10*)
AMAX INC.	3,383	51
ASARCO	1,355	279
BETLEHEM STEEL	4,621	174
BP	15,448	564
FMC	3,167	181
PHELPS DODGE	1,612	206
UNION CARBIDE-	6,914	232
ALCOA	7,838	200

YUGOSLAVYA'DAKİ MADEN İŞÇİLERİNİN DİRENİŞİ SONA ERDİ

YUGOSLAVYA FSC'nin Kosova Özerk Bölgesi'ndeki Trepka Kurşun-Çinko Ocakları'nda çalışan yaklaşık 1300 maden işçisinin yeraltında başlattıkları açlık grevi, dokuz gün sürdükten sonra 28 Şubat 1989 tarihinde, direnişçilerin talepleri doğrultusunda yerel parti liderlerinden üçünün istifası etmesi üzerine sona erdi.

Yugoslavya'da kurulan sosyalist sistemin özgül yapısından kaynaklanan nedenlerle; diğer sosyalist ülkelerdeki bürokratik merkeziyetçi işleyişin tam tersine, bu ülkede, fabrika yöneticilerinin işçilerin işlerine değil, işçilerin fabrika yöneticilerinin işlerine son verme hakkına sahip olduğu demokratik bir mekanizma işlemekteydi. Anılan ülkede başından beri uygulanan bu pratiği hayata geçirenler —bize göre haklı olarak— özgül işleyişleriyle her zaman övünmekteydiler. Direnişi gerçekleştiren maden işçilerinin tamamı Arnavut kökenli idiler ve ülkede çoğunluk olan Sırp kökenlilerin, Kosova'daki çoğunluğu oluşturan, Arnavutlar üzerindeki etnik tahakkümünü protesto etmek amacıyla direniyorlardı.

Sosyalist ülkelerdeki işçilerin grev ve direniş yapmalarının epeyce yeni ve ilginç bir fenomen olmasına rağmen, çağdaş haberciliğin gerektirdiği flaş olma niteliğini uzun bir süreden beri yitirdiği de bilinmektedir. Ne var ki Yugoslavya'daki direnişin haberi de aşağıda kısaca değinilen tarihi bir gerçek açısından, son derece ilginç ve flaş niteliktedir. Şöyle ki:

Son iki yüzyılın tarihi boyunca süren mücadelelerin temelini biraz derinden bakılacak olursa, görülecektir ki Fransa, İngiltere, Almanya, Avusturya, Rusya, Polonya, İspanya, Şili, Bolivya, Peru ve hatta Yugoslavya'da hüküm sürmüş olan Monarşistler, Bonapartistler, Kapitalistler, Emperyalistler, Faşistler ve Cuntalar'ın en uzlaşmaz ve kadim düşmanı; sınıfının ananevi ve efsanevi sancaktarı; her türlü yeraltı direniş hareketinin vefalı ve şanlı öncüsü; ilga ve ihya edilmiş tüm Enternasyonallerin gözbebeği durumundaki maden işçileri, 21. yüzyıla doğru tarihinde ilk defa, ne üç-beş kuruş ücret zammı, ne çalışma süresinin kısaltılması, ne ocaklardaki sağlıksız ve güvenliksiz çalışma ortamının düzeltilmesi, ne yönetimde hak ve söz sahibi olunması gibi ekonomik-demokratik talepler ve ne de iktidarın alaşağı edilmesi gibi politik talepler uğruna eyleme geçmek yerine, dört dörtlük "milliyetçi" bir talep doğrultusunda direnişe çıkmaktadırlar. Özetle, "sınıfın en ileri öncüleri" olunması gibi tarihi bir misyonu yüklenenler, bugün —en azından kendi iddialarının hakkı saklı kalmak kaydıyla— "ezilen ulusun öncülüğü"ne soyunmaktadırlar. Olayın daha ilginç bir yanı, bütün bunların hem sosyalist ve hem de federatif bir ülkenin sınırları içinde yaşanmasıdır.

Yugoslavya'nın rejimi, bildiği gibi, ülkenin halklarını, SS sürülerinin canavarlıklarını aratmayacak bir hunharlık ve gaddarlıkla katleden Sırp, Hırvat ve Sloven Faşistleri'nin bozgunu ile sonuçlanan kanlı bir iç savaşın ardından kurulmuştu. Etnik huzursuzluk ve nifakın, karakteristik nitelikleri yukarıda vurgulanan, maden işçilerine bile bulaşması durumun oldukça vahim bir hal aldığına göstergesidir. Kaldı ki olup bitenler, sadece Yugoslavya özelinde de yaşanmamaktadır. Romanya, Macaristan, Bulgaristan ve SSCB gibi hem sosyalist ve hem de federatif ülkeler, çatışma boyutlarına ulaşan etnik huzursuzluklar yaşamaktadırlar. Görünen odur ki altı-yedi on yıl kadar önce, çözümlendiği ve artık tartışılmasının gerekmediği, "milli mesele uzmanı ve halkların babası" tarafından, baskı ve terörle, ilan edilen sorun gerçekten çözülmeye ve yeniden tartışılmaya muhtaçtır.

HABER-YORUM

BAZI KANUNLAR YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILDI

8 KASIM 1988 tarih ve 19983 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 3488 sayılı "Uygulama İmkânı Kalmamış Olan Kanunların Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun" hükümleri uyarınca, 1657 tane yasa yürürlükten kalkmış oldu. Anılan yasalar arasında sektörümüzü ilgilendirenlerden bazılarının tarih, sayı ve adlarını —TC'nin tarihi boyunca, madenciliğin ekonomi, maliye, dış ticaret, çahşma hayatı ve mesleki eğitim gibi çeşitli alanlarındaki devlet müdahalelerinin yasal düzenlemelerine ilginç bir örnek oluşturacağı düşüncesiyle— aşağıda aktarıyoruz:

8.12.1337/82	Unyit Kömürü İhracı Hakkında Kanun
1.4.1340/458	Ergani Bakır Madenin İşletilmesi Hakkında Kanun
24.2.1926/821	Ereğli Kömür Havzasında Yıkama Tesi-satı ve Vesaiti Nakli-ye İnşası İçin İstikraz Akdine veya Taah-hüdata Girişilmesine Mezuniyet İtasına Dair Kanun
14.12.1931/1895	Balya-Karaaydın Şir-keti Namına İthal Olunacak "Gazoyl" un Üç Sene Mü-dette Gümrük Res-minden ve Muamele Vergisinden Muafi-yeti Hakkında Kanun

5.7.1939/3681

18.6.1947/5109

27.12.1948/5284

Hariçten İthal Edilecek 55.000 Ton Kok Kömürünün Gümrük Resminin 7,5 Liradan 2 Liraya Tenziline Dair icra Vekilleri Heyetince Verilen Kararın Tasdikine Dair Kanun

Maden Ocaklarında Yer Altında Çalışan İşçi Ücretlerinin Kazanç, Buhran, Mu-vazene ve Hava Kuvvetlerine Yardım Vergileriyle Damga Resminden Bağışık Tutulması Hakkında Kanun

Zonguldak Maden Başçavuş Okulu ile Maden Teknisyen Okulunun Milli Eği-tim Bakanlığına Dev-ri Hakkında Kanun

Görünen odur ki "Devletçi Ekonomiler" ile "Liberal Ekonomiler"deki devlet müdahaleleri arasında; birincisinde kanunların, ikincisinde ise kanun kuvvetinde kararnamelerin (hatta gümrük nisbetinin ayarlanması yerine bazı "fon"lar ihdas etmenin müdahaleleri daha hızlandıracağı durumlarda, kararnamelere de gerek kalmaksızın, doğrudan müsteşarlık tebliğlerinin) yasal araç olarak kullanılması gibi çok önemli bir fark bulunmaktadır!!).

Sektörümüzdeki atamalar

Etibank Genel Müdürü Üyemiz Doç.Dr. Süha NIZAMOGLU'nun yerine M.Fethi AĞALAR atandı. Ekonomist olan Sayın Ağalar daha önce NASAŞ'ın Genel Müdürlüğü görevini yapıyordu. Etibank Genel Müdürlüğü'nden ayrılan Sayın Nizamoglu ise Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşar yardımcılığına getirildi.

TDÇİ Genel Müdürü Üyemiz Dr. Ali İhsan AKTAY'da bu görevinden alınarak Başbakanlık Müşavirliğine atandı. Bu görevinden ayrılan Sayın Aktay serbest çalışmaya başladı. TDÇİ Genel Müdürlüğü'ne ise TDÇİ Yönetim Kurulu Üyesi Metalürji Y. Mühendisi Dr. Celal Sencer İMER atandı.

Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü'ne ise Üyemiz Fuat ÜÇÜNCÜ'nün yerine Üyemiz TKİ Konya Linyitleri Müessesesi Müdürü İhsan Ruhi BOLAY atandı. Daha sonra Danıştay kararı ile bozulan bu atama sonrası Sayın Üçüncü bu kez Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Müşavirliğine atanarak Sayın Bolay'ın ataması yeniden yapıldı.

Madencilik sektörünün üç büyük kuruluşunun Genel Müdürlüklerine atanan Sayın Ağalar, Sayın İmer ve Sayın Bolay'ın ülke çıkarlarını ve çalışanların haklarını gözeteceğini umuyor ve yeni görevlerinde başarılar diliyoruz.

HABER-YORUM

15.1.1989 tarihinde TMMOB'de bir araya gelen TMMOB, Türk Veteriner Hekimleri Birliği, Türk Eczacıları Birliği, Türk Tabipler Birliği, Türk Diş Hekimleri Birliği Başkanları "Kamu ve Serbest Çalışan Meslek Mensuplarının Sorunları" ile ilgili olarak aşağıdaki basın açıklamasını yaptılar.

"Ülkemizde son günlerde 'Demokratik Hukuk Devleti' gerekleşmesiyle bağdaşmayan, ideolojik ve partizan bir anlayış temelinde hızla gelişen olayları, derin bir kaygıyla izliyoruz.

Bu olaylar, özellikle Kamu çalışanlarına yönelik işten çıkarma, özlük haklarını tahrip eden, gereksiz yer değiştirmeler, adeta sürgün ve kıyım boyutunda kendini göstermektedir.

Türkiye Taşkömürü Kurumu'nda son bir ay içinde adım adım gerçekleştirilen atama ve yer değiştirmeler, bu olayların en çarpıcı örneklerindedir.

Her gün bir yenisiyle karşılaşılan bu atama ve yer değiştirmeler, ZONGULDAK Taşkömürü havzasında, verimliliğin esası olan iş barışını bozmuş, tüm Havza'da büyük bir huzursuzluğun kaynağı olmuştur. Bu durum, amaçlanandan, Havza'da iş güvenliği, üretim ve rasyonel işletmecilik koşullarının sağlanması olmadığını açıklamaya yeterlidir. Amaç, ülkemiz demir-çelik sanayinin temelini oluşturan ve tüm ZONGULDAK kentine mal olan Taşkömürü Havzası'nın geleceğini kurtarmak değil, ideolojik ve siyasi bir kadrolaşma hareketini Havza'da egemen kılmaktır.

Bu uygulamalar, ülke genelinde, yüksek Yargı Kuruluşlarının yasalarında yapılmak istenen değişiklikler ve kanunlara aykırı biçimde kara/namelerle üst düzey yetkili atama işlemleriyle bir bütünlük taşımakta ve bir kadrolaşma politikası çerçevesinde yürütülmekte, yaygınlaşmaktadır.

Cumhuriyetimizin temel ilkelerinden Laikliğin derin yaralar açtığı bir ideolojik ve siyasi kadrolaşma hareketine-sessiz kalınmayacağı açıktır.

Öte yandan, mesleklerimiz mensubu Kamu Çalışanlarının, 89 yılını da geçim sıkıntısı ve enflasyonun ağır yükü altında ezilerek ve daha da yoksullaşarak geçirecekleri anlaşılmaktadır.

Çünkü, ücret ve aylıkların artırılmasında, öngörülen, ancak hayali olmaktan öteye geçmeyeceği bugünden belli olan bir enflasyon oranı baz alınmış ve gerçekleşen enflasyon oranı ise bu yıl da bir kenara itilivermiştir.

Ayrıca, yan ödeme ve özel hizmet tazminatlarının ödenmesi esaslarını belirleyen kararnamede, önceki yıllardan gelen denge-siz, her meslek mensupları arasında eşitsizlik yaratan hükümler korunmuş durumdadır.

Bu eşitsizlikler, özlük hakları açısından farklı değerlendirmelere tabi tutulan sağlık sınıfı (Eczacı, Diş Hekimi, Hekim ve Veteriner Hekim) arasında olduğu kadar, Mühendis ve Mimarlar arasında da yaşanmaktadır.

Anılan Kararnamede getirilen 'arazi' tanımıyla, mesleklerimiz mensubu Kamu Çalışanları, 'Büro' elemanı olmaya adeta zorlanmaktadır.

Öte yandan, % 3 oranına çıkarılan zorunlu tasarruf kesintilerinin, bundan böyle çalışanlardan kesilecek olması, 'FYASKO'yla biten MEY AK kesintilerine benzer bir durumu hatırlatmaktadır.

Özetle denilebilir ki, kamu kesimi çalışanları, ücretliler, enflasyonun faturasını ödemeye mahkum olmaktan bu yıl da kurtulamayacaklardır.

Son olarak, serbest çalışan meslek mensuplarımızı yakından ilgilendiren, vergi yasalarında ÜST ÜSTE yapı'an değişikliklere değinmek istiyoruz.

TBMM'de bütçe yasasıyla birlikte geçen, 'Hayat Standardı' ile bazı vergi ve mali mükellefiyetleri, hükümet, aradan henüz 15 gün geçmişken, kanun hükmündeki kararnameyle yeniden değiştirmiş ve değişiklikleri geçmişe de geçerli kılmıştır.

Anayasa ve yasalara, temel hukuk ilkelerine aykırı bu kararname karşısında Milletvekillerimiz, 15 gün önce kabul ettikleri yasaların, hükümetçe kararnameyle değiştirilip, iradelerinin yok sayılmasına karşı 'Yasama' görevlerini yerine getirmeli, hukuksuzluğa karşı seçmenlerine olan yükümlülük ve sorumluluklarına sahip çıkmalıdır.

Bu nedenle, Ulusumuzun seçtiği ve 'Hukukun üstünlüğü' ilkesine emanet ettiği milletvekillerimizi, parti ayrımı gözetmeksizin, TBMM'nin saygınlığını korumak amacıyla göreve çağırıyoruz.

Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği, Teoman ALPTÜRK, Başkan
Türk Veteriner Hekimleri Birliği, Yücel AKINCI, Başkan
Türk Eczacıları Birliği, Mekin TANKER, Başkan
Türk Tabipleri Birliği, Ragıp ÇAM, Genel Sekreter
Türk Diş Hekimleri Birliği, Yılmaz BİLGİN, Başkan

SAYIN ÖYEMİZ,

Ayda bir yayımlayacağımız "Madencilik eni" isimi! gazetenin düzenli ve nitelikli

- bir biçimde çıkarılması sizlerin aktif desteklerinizle mümkündür. İnceleme, Araştırma, Derlerse, Haber, Yorum v.b. yazılarınızla gazetemiz! desteklemenizi bekliyoruz, Kaikilarmız bizlere yol gösterecek ve sektördeki tartışmaların doğru sonuçlara ulaşmasını sağlayacaktır. Saygılarımızla

TMMOB
MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI!

SAYIN ÜYEMİZ;

DAHA GÜÇLÜ BİR TMMOB ETKİN BİR
MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI İÇİN
ADRESİNİZİ GÜNCELLEŞTİRİP
AİDATLARINIZI ÖDEYİNİZ«..

SAHİPSİZ SEKT

GENÇ nesillerimizin geleceklerinin teminatı ve uzun vadeli ekonomik plan hedefleri gibi rasyonel görüş açılarından bakıldığında; istisnasız hepsi birer stratejik hammadde olan madenlerimiz, eşsiz bir özelliğe sahiptir. Bu özellik, madenlerin ekonomik süreç içinde yeniden üretilebilir nitelikte değil, tam tersine kıtlanabilir ve tükenebilir (depletable) nitelikte birer meta olmalarından kaynaklanmaktadır. Tarım ürünleri ihraç edilebilir ve yılın her hasat mevsiminde yeniden üretilip, yeniden ihraç edilebilir. Keza orman ürünleri de yeniden yeşerebilir ve on yıllar sonra da olsa yeniden kesilip, biçilebilir. Tabiatın talan ve tahrip edilmesi ençlenebilirse, daha çok miktarda balık tutabilir ve daha çok sayıda hayvan yetiştirebilir. Ne var ki gemiler yükü krom cevherinin çıkartılıp sevkedildiği bir maden ocağından, yeniden krom çıkartılamaz. Çünkü maden cevherlerinin oluşumu (mineralizasyon) tersinir bir süreç değildir. Tabiat madenler konusunda, rejenerasyon açısından, hiç de cömert davranmamıştır.

Madenlerin bu eşsiz özelliğ nedeniyle, ülkemizin refah ve güvenliği ile ekonominin geliştirilmesi ve güçlendirilmesini hedefleyen bir madencilik politikasının, ancak yeraltı kaynaklarının israfını engelleyici yöndeki siyasi tercihlerle yürütülebileceği bariz bir gerçektir. Bu gerçek, aynı zamanda, iktidarı ve muhalefeti ile hiçbir siyasinin inkâr edemeyeceği, etmediği ve attıkları her nutukta aynen teslim ettiği bir gerçektir. Ama işin uygulama cephesine bakıldığında, değil siyasi iktidarların ya da onların icraat organı olan hükümetlerin, devletin bile böyle bir tercihe itibar etme-

diğini görmekteyiz. **ÜLKEMİZİN BİR MADENCİLİK POLİTİKASI YOKTUR.**

Madenlerimize, ağır sanayinin temel girdilerini, doğanın el verdiği en uzun sürede ağır sanayilerin temel girdilerini besleyen, kaynak yaratan ve üzerine yeni sanayilerin kurulacağı bir doğal servet olarak sahip çıkılması yerine, sıradan bir ihracat kalemi olarak bakılmaktadır. Bu tesbitimizi ve ancak mirasyedilere yaraşır bir israfla madenlerimizi çarçur ettiğimizi kanıtlamak için tek bir örnek, ama son derece hayati önemi olan bir örnek, verilmesi yeterli olacaktır:

Madencilik ithalatımıza konu olan, petrol ve doğal gaz dışındaki, 28 kalem emtiadan demir cevheri, kömür ve fosfat ithali için ödediğimiz dövizin toplam sektörel ithalatımız içindeki payı % 85 tutarındadır. Türkiye öteden beri demir cevheri ihraç eden ve kömür çıkartımı (kıt kanaat da olsa) kendine yeten bir ülke idi. Yıllardır yürütülen kaynaklan israf edici ve atıl bırakıcı politikalar sonucunda; 70 li yıllarda yüzbinlerce, 80 li yıllarda da milyonlarca ton demir cevheri ve yine 80 li yıllar içinde milyonlarca \$ lık kömür ithal etmeye başladık. Keza 1962 yılından bu yana varlığı bilinen fosfat yataklarımızın atıl bırakılması sonucunda; gübre fabrikalarının talep ettiği kalitede uluslararası standartlara uygun fosfatı, ancak 1987 yılında üretmeyi başardık. Öz kaynaklarımızı israf ve ihmâl etmemizin ağır faturası, iç para ile ikmal edebileceğimiz hammaddeler için, sektörel döviz kaynaklarımızın % 85 inin seferber edilmesiyle ödenebildi. Oysa ki yeraltı kaynaklarımızın israf edilmesi ve atıl bırakılması gibi iki ekstremumda

harcanması yerine, sorunun çözümüne uzun vadeli yaklaşımlar içeren optimum işletmecilik stratejilerinin izlenmesi gerekirdi. Ağır sanayinin belkemiğini demir-çelik ve kömür işletmelerinin, tarımsal üretkenliğin belkemiğini de fosfatlı gübre kullanımının oluşturduğu göz önüne alındığında, anılan önemin hayatîyetine bundan daha çarpıcı bir örnek bulunabilir mi?

Madencilik, dünya ölçeğinde, tekelleşmeye en eğilimli sektördür. Bu eğilim, batı bloğunda eşitsiz gelişim yasasının, doğu bloğunda ise bizzat rejimin merkezi planlamacı yapısının sonucudur.

Madenler ile bunlardan üretilen metallerin ve sanayi hammaddelerinin aranması, işlenmesi, işlenmesi, izabesi, rafinasyonu ve pazarlanması çokuluslu dev şirketlerin kontrol ve denetimi altındadır. Bu tekellerin mali güçleri bizim gibi az gelişmiş ülkeler (AGCİ) ekonomilerinin güçleri ile tek başına boy ölçüşebilecek düzeydedir. Örneğin, madenciliğin hemen hemen her alanında faaliyet gösteren ve yedi kızkardeşlerin biri olan BP ile alüminyum alanında bir tekel olan ALCOA'nın 1987 yılı ciroları toplamı 23,3 milyar \$ olduğu halde, ülkemizin sanayi sektöründeki toplam GSMH 21,7 milyar \$ dır. Yani yalnız bu iki tekel, ülkemizde üretilen bütün sanayi mallarının değerinden daha fazla değerde üretime sahiptir. Böylesi dev tekellerin kontrolü altında bulunan dünya pazarlarında, bizim gibi AGÜ'nin tek tek rekabet etmesi mümkün olmadığından, birkaç AGCİ birleşerek OPEC (petrol üreticileri), CİPEC (bakır üreticileri), AIEC (demir cevheri üreticileri), İBA (alüminyum cev-

ÖR MADENCİLİK

heri üreticileri), ITC (kalay üreticileri), vs. gibi üretici tekelleri oluşturmaktadırlar. Ülkemizin madencileri ise, bu dev tekellerin oyun kurallarını dikte ettirdiği dünya piyasalarında, tek başına "serbest rekabef'e soyunmaktadırlar. ETİBANK'ın dünya bor pazarındaki gücü dışında, ülkemizin madenciliği çok cılız ve sahipsizdir.

Sektörel üretim değerimizin toplam GSMH içindeki payı, on yıllardan bu yana, % 2 düzeyinin birkaç ondalık altındaki ve üstündeki bir genlik arasında dalgalanıp durmaktadır. Anılan pay 1987 yılında % 1,8 olarak gerçekleşmiştir. 1988 yılı için de % 1,6 olarak gerçekleşeceği tahmin edilmektedir. Öyle görülüyor ki on yıllardır sürüp giden bir istikrar bozulacak ve birkaç yıl sonra madenciliğin GSMH içindeki payı, nihayet, % 1'e inecektir(î). Sektörümüz ihracatının genel ihracat içindeki payı 1987 yılında % 2,5 ve 1988'de de % 2,8 olmuştur. Yazımızın başlığını kanıtlayıcı ilginç bir örnek olarak, yalnız ETİBANK'ın 1987 yılında PTT ve TEKEL'in toplam kârları kadar kâr ettiğine değineyim. ETİBANK, genel görünümünü yukarıda ayrıntılarıyla çizdiğimiz, dünya pazarındaki çokuluslu dev tekellerle kıyasıya bir rekabet içindedir. Oysaki PTT ve TEKEL, periyodik zamlarla sürekli takviye edilmekte ve çok rahat bir ulusal pazarda iç tekel olarak faaliyet göstermektedir. Hal böyle iken, son yıllarda % 7 ile % 9 arasında seyreden madencilik yatırımlarının genel yatırımlar içindeki payının, 1987 yılında % 2,8 olarak gerçekleşmesi ve 1988'de % 2,2 olarak gerçekleşeceğinin tahmin edilmesi ve ayrıca fon yatırımlarının sektörel da-

ğılımındaki madencilik payı ile ticari bankalar tarafından sektörümüze verilen kredi miktarının kocaman bir sıfır olması —güç koşullar altında mücadele sürdürmekte olan— sektörümüzün, ödüllendirileceği yerde, haksız yere cezalandırılmasından başka birşey değildir. Görüldüğü gibi sektörümüz finans kaynakları açısından da sahipsizdir.

31 Ocak 1989 akşamı TRT TV'nun ekranlarında, Türkiye'nin "... ne Şili, Peru, vs. gibi Güney Amerika Ülkeleri'nin zengin madenlerine ve ne de Ortadoğu Ülkeleri'nin zengin petrol yataklarına sahip olmadığı..."nı, Sayın Başbakan, icraatının içinden, açık ve samimi olarak ifade ettiler. Sektörümüzün sahipsizliği ve ihmal edilmişliği, siyasi iktidarın en yetkili sözcüsü tarafından da nihayet teyid edildi.

Sayın Başbakan'ın da belirttiği gibi, Türkiye'nin "maden zengini" olmadığı bir gerçektir; ama sahip olduğumuz bazı "zengin madenler" in, sektörümüzün geri kalmışlığı nedeniyle, gerektiği gibi değerlendirilmediği ve küçümsendiği de ayrı bir gerçektir. Konuyla ilgili olan çok yeni ve ilginç bir gelişme daha var: Sayın Başbakan'ın TV konuşmasının ardından ancak bir ay geçmişti ki Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Fahrettin Kurt tarafından verilen basın açıklaması üzerine, günlük gazetelerde "**TRİLYONLARIN ÜZERİNDE YATIYORUZ! TOPRAKLARIMIZIN ALTINDA SERVET VAR**" ve "**MADENCİLİKTE DE MODEL PEŞİNDEYİZ**" gibi manşetler gözükmeye başladı. Sektörümüzün nice yıllar sonra tekrar birinci sayfaların manşetine çıkmasına neden olan Sayın Bakan'ın açıklaması, aslında, An-

takya'nın Kısıcık Köyü'ndeki —uzun bir süreden beri magazin basının sütunlarını işgal eden ve bir özel şirkete ait olan— altın sahasıyla ilgili olarak, spekülatif amaçlarla körüklenen sansasyon furçasının heyecanından kaynaklanmaktaydı. Sarı metalin büyümlü cazibesi, birdenbire, Sayın Bakan'a ve basınımızın değerli mensuplarına, Türkiye'nin "*bor, krom (?), trona, us.*" gibi başka yeraltı zenginliklerinin de olduğunu hatırlattı. Görülebileceği gibi/ yazımızın başında anılan madencilik politikasızlığının ciddiyeti(l), ülkemizin Sayın Başbakan tarafından "*maden fakiri*", Sayın Bakan tarafından ise "*maden zengini*" olarak nitelenmesine yol açacak kadar vahim boyutlara erişmiştir. Bir hükümet başkanı ile üyesi arasındaki bu anlamlı çelişkiyi, şimdilik, hafızamıza alalım ve yine Sayın Başbakan'ın vermiş olduğu Şili örneğinden hareket ederek, madenlerimizin "*zenginlik*" ve "*fakirlik*" kavramlarını biraz daha derinden eşeleyelim:

Şili'nin 1987 yılındaki toplam madencilik ihracat geliri 5,1 milyar \$ dır. Şili madenlerinin hemen hemen tamamına yakın bir bölümünü ihraç etmektedir. Bu toplam ihracatın 2,5 milyar \$ lik payı da bakır ve bakıra bağlı olan yan ürünler (altın, gümüş, molibden, vs.) den sağlanmaktadır. Görüldüğü gibi, diğer bütün maden maden zenginliklerinin toplamı ancak bakırla başa baş gelen Şili "Bakır Madencisi" bir ülkedir. (Aslında, Latin Amerika Ülkeleri'nin birçoğu, Brezilya'nın kahvesi, Bolivya'nın kalayı, Kolombiya'nın zümrütü, Honduras'ın muzunu, vs. gibi tek bir ürünün adı ile anılmaktadırlar. Bu yüzyılın başında, kaynaklarını israf etmeden önce, Şili "Gümüş Madencisi" bir ülke idi. Tıpkı bizim 2. Dünya Savaşı

sonrası yıllarında "Krom Madencisi" bir ülke olduğumuz gibi.) "Bakır Madencisi" Şili, 1987 deki 951.000 ton'luk katodik bakır üretimi ile, dünya talebinin % 12 sini karşılayabilmiştir. Ülkemizin 1987 yılı madencilik ihracatı ise sadece 146,3 milyon \$ dır. İhracat değerleri açısından baktığımızda, Şili'nin madenciliği bizim madenciliğimizi 35 e katlıyor ve Sayın Başbakan'ın sektörümüze önem vermemesi haklı gibi görüyor. Ne var ki günü birlik politikalar açısından değil de çok daha uzun vadeli olarak, kaynak zenginliklerinden rasyonel yararlanma açısından bakıldığı zaman, madalyonun öteki yüzü de hemen görülebilir. Şöyle ki; toplam sektörel ihracatımızın, yine 1987 rakamları ve cari değerleriyle, % 48,2 sini bor cevheri ve türevleri, % 1,9 unu da stronsiyum cevheri sağlamaktadır; diğer maden zenginliklerinin toplamı ancak bor ve stronsiyum ile başa baş gelen Türkiye "Bor ve Stronsiyum Madencisi" bir ülkedir. Okuyucu burada, haklı olarak, "Değer payı ellide biri bile bulmayan stronsiyumun olayla ne ilgisi var, neyin nesi bu stronsiyum?" diye soracaktır. Şimdi bunları özetle cevaplamaya çalışalım.

Türkiye 1987 de 590.000 ton'luk bor cevheri çıkartımı ile dünya bor talebinin % 43 ünü karşılamıştır; ABD'nin, aynı BÇ>3 içeriğine eşdeğer bazdaki çıkartım tonajından kaynaklanan, % 49 luk payı ile bu iki ülke, neredeyse baş başa, dünya talebinin tamamına yakın bir bölümünü karşılamaktadır. Aynı yıl, Türkiye, 80.500 ton'luk Sölestin (stronsiyum cevheri) çıkartımı ve ihracatı ile dünya talebinin % 39 unu karşılamıştır. 80.500 ton'luk bir maden çıkartımı, alt tarafı bir kaç tane iri teknenin yükü olarak, küçümsenip önemsiz görülebilir. Ancak, küçümsenmemesi gereken bir gerçek var: **TÜRKİYE DÜNYANIN EN BÜYÜK STRONSIYUM CEVHERİ İHRACATÇISIDIR.** Bakır madencisi bir ülke

olan Şili, dünya pazarının % 12 sine hakim olduğu halde, maden zengini diye nitelendirilirken; Bor ve Stronsiyum Madencisi bir ülke olan Türkiye, birincisinde yarısına yakın, ikincisinde de üçte birinden fazla bir pazar payına sahip olduğu halde, nasıl "maden fakiri" olarak nitelendirilebilir? Her iki ihracat kaleminde de dünyanın en büyüğü olan bir ülke, o kalemler açısından fakir olabilir mi? Bir madenin "stratejik" olarak nitelenmesi için, askeri kullanım alanları olması mı gereklidir? Bor türevleri olmaksızın, uzun menzilli bir tek füzenin yerinden kıpırdayamayacağı ve elemanter bor olmaksızın, bir tek nötronun bile (ucuz tarafından) absorbe edilemeyeceği nasıl bariz bir gerçek ise, stronsiyum türevleri olmaksızın da bir tane bile renkli TV tüpünün üretilmeyeceği o kadar bariz bir gerçektir; bu gerçekler açısından bakıldığında, yeraltı kaynaklarımızın "zenginliği" ve "stratejikliği"nin sadece nicelik ve rant açısından değerlendirilip, niteliklerinin ihmal edilmesi haksızlık değil midir? Yeraltı kaynaklarının zenginliği, sadece, getirdiği ihracat gelirlerinin nominal tutarları ile ölçülebilir mi?

Yukarıdaki sorunların cevabını okuyucunun takdirine bırakıyor ve bor ile stronsiyum konularındaki gelişmelerin son on yıl içinde gerçekleştiğini de dikkate alarak; uzun vadeli rasyonel kararlarla yönlendirilen ve yeterli yatırımlarla takviye edilen maden aramaları yapılmaksızın, ülkemizin "maden fakiri" diye anılmasının haksızlık olduğunu iddia ediyoruz. Ayrıca, bulunmuş ve bulunacak olan madenlerin de, dikey entegrasyonları sağlanmış tesislerde işlenmediği sürece, layığı ile değerlendirilemeyeceğini biliyoruz. Sayın Başbakan'ın dahi madenciliğimizden ümit kesmesi, sektörümüzün sahipsiz oluşu için acı bir örnektir.

Madenciliğimizin sahipsizliği ile ilgili bir diğer husus da hukuk alanındaki sorumsuzluk, ba-

şboşluk ve vurdumduymazlıktır. TC'nin bir madencilik politikası bulunmadığı gibi, sektörün hukuk düzenlemelerinde de sağlıklı ve sürekli bir işleyiş olmamıştır. Tanzimat Fermanı ile gelen Teşkilatı Esasiye Kanunu'ndan Cumhuriyet ile gelen Anayasa'ların sonuncusuna kadar, madenlerimiz, her dönemde "devletin hüküm ve tasarrufu" altında bulunduğu halde, bu anayasal hüküme göre düzenlenen her mevzuatta (2172 sayılı yasanın uygulamaları dışında) anılan ilke kâğıt üzerinde kalmıştır, örneğin, stratejik önemine yukarıda değindiğimiz bor mineralleri konusunda olduğu gibi, İmparatorluk Dönemi'nde yetkililerin bürokratik engellemelerle sevkiyatı durdurmaları üzerine, "tikanıklığın giderilmesi" için İngiliz Sefiri'nin bulunduğu bir aracının Padişah Hazretleri'nden yardım istemesi karşısında, zamanın Sadrazamı "Memaliki Osmaniye'nin arazisinde taş nesli tükenmiş midir ki elin kâfirinden bir taş parçasını esirgersiz!" iradesiyle Huzuru Şahane'de haşlanmış; keza Cumhuriyet Dönemi'nde de "olur olmaz yerlere" bor ihraç edilmesi, Osmanlı'dan onyıllar sonra, yine diplomatik manevralarla güdümlenen siyasi tercihlerle önlenmiştir.

Maden hukuku ile ilgili uygulamalar, Osmanlı'dan miras kafan 1906 tarihli Maadin Nizamnamesi ile Cumhuriyet Dönemi'nin 1954 yılına kadar idare edilmiş, 1954 de Bay N. Ely tarafından hazırlanan taslak metni esas alınarak 6309 sayılı Maden Kanunu yürürlüğe konmuş ve anılan kanunla 1985 e kadar gelinmiştir. Görüleceği gibi, Cumhuriyet Tarihi'nde maden mevzuatlarının yıpranma periyodu 30 yıldır(I). Bu arada, CHP'nin kısa soluklu iktidar döneminde, yürürlüğe konulan 2172 sayılı yasa hükümleri uyarınca, borların tamamı ile kömür, demir ve asfaltit madenlerinin bazıları devlet eliyle işletilmeye başlanmış ve yukarıda anılan anayasal ilke, iik defa ciddi olarak, kâğıt üzerinde kalmaktan

kurtulup hayata geçirilmiştir. 1985 yılında "...sektörel faaliyetlere hız, yön ve verimlilik getirilmesi, ataletin giderilmesi, yetişmiş teknik personele iş imkânları yaratılması, yeniden aramalara açma işlemlerinin hızlandırılması ve istihdam yaratılması..." gibi oldukça haklı, iddialı ve gösterişli bir genel gerekçe ile yürürlüğe konulan yeni kanun, tıkanıklık giderici bir araç olarak işleyeceği yerde, bizzat kendisi tıkanıklık yaratmıştır. Dört yıldır yürürlükte bulunmasına rağmen, halâ geçici maddeleri hüküm süren 3213 sayılı yeni Maden Kanunu'na "...sektörün cılızlığı ve ataletini ortadan kaldıracak, inkişafını ve büyümesini sağlayacak, madencilikte sermaye birikimini hızlandıracak..." özetle sektörümüzdeki *KÖYLÜLÜĞÜ TASFIYE EDECEK* diye umut bağlanmıştı. Bu kanun yürürlüğe girerken, kanunu uygulayacak olan dairenin en yetkili sözcüleri tarafından "uygulanamaz" diye nitelendirilmişti. Bu kanun, şu anda, uygulanamamakta ve spekülasyonlara araç olarak maden sahalarının atıl kalmasına yol açmaktadır. İddialarımıza kanıt olarak, yeni kanunun tadilat taslağının -yine kapalı kapılar ardında- hazırlanmış olduğunun ve yerel seçimlerin hemen ardından TBMM'nin gündemine getirileceğinin bildirilmesi yeterlidir. Tıkanıklığın giderilmesi için yürürlüğe konulan kanunun yarattığı tıkanıklıkların giderilmesi için yürürlüğe konulacak yeni tadilat kanununun, tıkanıklık yaratıp yaratmayacağını gelecek yürürlük döneminde hep beraber göreceğiz.

1954 yılında yürürlüğe giren 6309 sayılı eski kanun "...altı ay zarfında teknik ve idari bakımdan ihtiyaca kâfi kadro ile Maden Dairesi'nin teşkilatlandırılmasına..." hükmettiği halde, aradan geçen 30 yıl zarfında anılan "teşkilatlanma" gerçekleştirilmemiştir. Bu bir anlamda, eski kanunun tamamıyla uygulanmadan yürürlükten kaldırılması demektir. Yeni 3213 sayılı Maden Kanunu da

benzer bir ifade ile "...6 ay zarfında Maden Dairesi, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca, teknik ve idari bakımdan ihtiyaca kâfi kadro ile teçhiz edilir." diyerek, "teşkilatlanmayı" öngörmekte ise de, aradan geçen dört yıla rağmen, henüz hiçbir gerçekleştirme belirtisi görülmemektedir. Görünen odur ki bir 30 yıl daha böyle geçip gidecektir.

Denetimlerin etkinliğinin ve yeterliğinin, kelimenin tam anlamıyla, hayati bir önemi haiz olduğu sektörümüzde, yukarıda anılan "teşkilatlanma"nın bulunmaması yüzünden-denetim yapılmakta ve yapılsa da yeterliği ve hiçbir etkinliği olmamaktadır. Yeterliğe bir örnek olarak, Orman Kanunu ile ilgili denetimlere değinelim. Ormanlarımız da madenlerimiz gibi anayasal ilkeler doğrultusunda devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Ormanlarımızın tahribatının engellenebilmesi için, Orman Kanunu ağır yaptırımlarla donatılmıştır. Yaptırımların kâğıt üzerinde kalmaması için de yeterli bir denetim mekanizması kurulmuştur. Maden Dairesi'nin taşra teşkilatı henüz iller düzeyinde bile kurulu değildir; fakat Orman Genel Müdürlüğü hemen hemen bütün orman köyleri düzeyinde teşkilatlanmıştır. Her orman köylüsünün bir orman korucusu ile başının dertte olduğu "Köy Edebiyatında sık sık dile getirilen bir gerçektir. Orman Muhafaza Memurluğu bir Orman Zabıtası kurumudur. Dahası da var; Orman Kanunu, madenlerle ilgili olarak, Maden Kanunu'ndan daha ağır yaptırımlar getirmektedir. Örneğin, 11 Kasım 1988 tarihinde yürürlüğe giren 3493 sayılı kanunla değiştirilen, 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 92. maddesi "...ormanlarda izin almadan açılan maden ocakları idarece kapatılır. Çıkarılan madenler ve her türlü tesisler ile alet, edevat ve nakil vasıtalarına el konulur. El konulan malların mahkemece müsadereesine karar verilir." demektedir. Oysa ki 3213 sayılı yeni Maden Kanu-

nu'nun sektörümüze hediyesi olan "beyan esası", satır aralarında, "Yalan söyleme; yakalarsam fena yaparım!" mesajını ileterek, madenciye dörtte bir teminatını irat kaydetmekle, ruhsatını iptal etmekle ve en ağırından, sadece kaçak olarak çıkarttığı cevheri müsadere etmekle korkutmaktadır. Kaldı ki Maden Dairesi'nin bu tür yaptırımları uygulayacak gücü de yoktur. Madencinin korkulu rüyası Maden Dairesi değil, yerel orman idaresi birimidir. Bu kadar uzun sözden sonra, yazımızın başında değindiğimiz çok önemli bir özelliği, yani kesilen ya da yanan bir ağacın yeniden yeşerebileceğini, ancak maden cevherlerinin yeniden yerine konulamayacağı gerçeğini hatırladığımızda; madenlerimiz üzerindeki denetimin etkinliğinin ne kadar hayati önemi haiz olduğu, açık seçik, ortaya çıkacaktır.

Maden Zabıtası da en az Orman Zabıtası kadar hayati zorunlu olduğu olan, kurulması kaçınılmaz bir kurumdur. Birçoklarına Çince kadar anlaşılmasız bir deyim gibi gelecek olan Maden Zabıtası, aslında, bizim buluşumuz değildir. Maden Zabıtası, doğru dürüst uygulanmadan yürürlükten kaldırılan 6309 sayılı kanundaki, altı maddelik bir fasılın başlığıdır. Yeni kanun hazırlanırken, başvuru tek kaynak olan eski kanundaki birçok madde değiştirilmiş ya da yeniden gözden geçirilmiş, ama Maden Zabıtası ile ilgili hükümler hernasılsa ruh olup uçmuştur. Devlet'çe denetlenme bakımından da sektörümüz sahipsizlik içindedir.

KAYMAKLAR:

- 1). : 1988 Yılı Programı, 30 Ekim 1988 gün, 19974 sayılı Resmi Gazete,
- 2). : Mining Magazine, Annual Review 1988,
- 3). : Mineral Commodity Summaries 1988, Bureau of Mines, CIS Department of the Interior,
- 4) Kadri Yersel: Bozuk Düzene Cılız Madencilik, MADENCİLİK, Eylül 1988 sayıs.
- 5). : DPT VI. Beşyillik Kalkınma Planı, Demir Cevheri ÖİK Raporu 1988.

BİRLİK HABERLERİ

"Kamulaştırma Yasası Uygulamalar, Sorunlar" konulu panel yapıldı

20 Ocak 1989 tarihinde Ankara'da Türk Harb İş Sendikasının salonlarında, TMMOB tarafından düzenlenen, "Kamulaştırma Yasası, Uygulamalar, Sorunlar" konulu bir panel yapıldı. TMMOB'nin eski başkanlarından Yavuz Önen'in yönettiği panelde Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası'ndan Arif Delikanlı, Ankara Barosu'ndan Kâzım Berzeg ve Olcay Mis, Ziraat Mühendisleri Odası'ndan Önder Alpural ve Mimarlar Odası İstanbul Şubesi Başkanı Yücel Gürsel konuşmacı olarak söz aldılar.

Panel aşağıda ileri sürülen görüş ve düşünceleri kamuoyuna ilan etti.

Kamulaştırma, hem kırsal kesimde, hem de büyük kent merkezlerinde yaşanan yaygın ve önemli bir uygulamadır. Kamulaştırmada bir yandan Devlet parasal kaynak kıtlığından yakınırken, diğer yandan da mülkü kamulaştırılan taraf bedel düşüklüğünden yakınmaktadır.

Özellikle büyük baraj projelerinde, doğal tarihi ve kültürel değerler gözetilmemekte, yöre halkı, toprağından sökülerek, kentlere ve yurt dışına göçe zorlanmaktadır. Böylece, sosyal, ekonomik haksızlıklara, işsizliğe ve bunalımlara neden olunmaktadır.

Kamulaştırma değerlerinin düşük olması sonucu doğan anlaşmazlıklar yargı organlarına gelmekte, ancak yıllar sürmektedir. 6-7 y il süren kamulaştırma davalarının muhatapları, kırsal kesimde % 90 oranında küçük çiftçiler ve tarım işçileri olmaktadır.

Büyük kentlerde kamulaştırma, belediyelerin ucuz arsa kapatıp, fahiş kârla satması biçiminde yaşanmaktadır.

Kentlerde gündemde olan en önemli gelişme, dış borçlanma yoluyla büyük projeler gerçekleştirme girişimleridir,

İstanbul'da büyük ticari merkezler, oteller, 3. boğaz köprüsünü gerçekleştirme projeleri, kentin fiziki yapısını alabildiğine değiştirecek etkililiktir.

Yabancı finans kurumlarıyla, sınırlı yerli çevrelerin, ortak tasarımları, trilyonlara varan kamu olanaklarının özel ellere geçmesine yol açacak niteliktedir.

Tarlabası örneğinde yaşandığı gibi, yıkımlar, geçerli bir plana dayanmadan, elde edilmiş yargı kararlarına rağmen gerçekleştirilmiştir. Böylesi kamulaştırma işlemleri, kentli muhatapları için tam bir felakete dönüşmekte, kırsal kesimde ise, küçük çiftçi ve tarım işçileri için "bireysel mülkiyet

haklarının idam fermanı" olabilmektedir.

Kamulaştırma yasasında yapılmak istenen değişikliklerle, kamulaştırma bedellerinin minimize edilmesi amaçlanmakta, getirilen ve sadece kamulaştırma işlemlerinde geçerli olacak bir tür "varlık vergisi"yle, ödenen kamulaştırma bedelinin büyük oranda geri alınması yolu açılmaktadır.

Kamulaştırma uygulamaları, muhataplarını, olduklarından daha yoksul kılmamalı, gelecek endişesine düşürmemeli, işsizliğe mahkum etmemeli, tarihi ve kültürel değerlerinden koparmamalıdır.

Aksi halde, kamulaştırma, insan haklarına aykırı bir nitelik kazanmış olur. Bu nedenle, kamulaştırma, yalnız iç hukukumuzu ilgilendiren bir konu da değildir. Türkiye, kamulaştırmada, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin ve Avrupa Topluluğu hukukunun, bu alanda kişilere tanıdığı temel hak ve özgürlükleri ölçü olarak gözetmek durumundadır.

Kamulaştırma uygulamalarından etkilenen geniş kesimin, zaten dar olan örgütü hak arama ve alma yolları, idari yargı yasasında yapılmak istenen değişikliklerle daha da daraltılmaktadır. Böylece ilgili meslek kuruluşlarının da idari yargı yoluna gitmeleri engellenmek istenmektedir.

Yapılması gerekenin, değişik sosyal kesimlerin çıkarlarını ve haklarını savunabilmeleri için gerekli demokratik ortamın yaratılması sürecinin hızlandırılması olduğuna inanıyoruz.

Kamulaştırma ve uygulamaları konusunda bu genel ve özet açıklamalar yanında acil ve güncel önerilerimizi şöyle sıralayabiliriz:

— En başta, Kamulaştırma yasasında yapılmak istenen değişiklikler, ilgili kurum ve kuruluşların görüşlerine açık olmalı ve geniş bir tartışma platformu yaratılmalıdır.

— Devlet elindeki arazilere sahip çıkmalıdır.

— Kamu arazileri özel yasalarla, özel ellere devredilmemelidir.

— Kamulaştırmalara neden olacak kararlardan önce sosyal araştırmalar yapılmalıdır.

— Arazi toplulaştırması tek bir kurum tarafından yapılmalıdır.

— Kamulaştırmalarda, rıza, pazarlık, trampa yöntemleri denenmemelidir.

— Kamulaştırma bedellerinin ödemeleri çabuklaştırılmalıdır.

— Belediyeler sınırları içinde rayiç bedeller sürekli açıklanmalıdır.

— Kamulaştırmada, Mühendislik hizmetlerine gereken önem verilmelidir.

"KİT'lerde Sözleşmeli Personel, Sorunlar, Çözümler" Paneli yapıldı

19 Ocak 1989 tarihinde Ankara'da Türk iş salonlarında, TMMOB tarafından düzenlenen, "KİT'lerde Sözleşmeli Personel, Sorunlar, Çözümler" konulu bir panel yapıldı.

TMMOB Başkanı Teoman Alptürk tarafından yönetilen panelde Türk İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz, ANAP Kırşehir Milletvekili Şevki Göğüşger, SHP Eskişehir Milletvekili Cevdet Selvi ve Gazi Üniversitesi'nden Doç.Dr. Oğuz Oyan konuşmacı olarak söz aldılar.

Panelde sözleşmeli personel konusu çeşitli yönleriyle ele alınarak tartışıldı ve içinde bulunulan çıkmazdan kurtulma çareleri üzerine çözüm önerileri getiren görüşler dile getirildi.

TMMOB

YEREL YÖNETİMLERDE HALKIN HİZMETİNDE

YEREL YÖNETİMLER KURULTAYI İLE KENT ARAÇ GEREÇ MAKİNALARI VE MOBİLYALARI SERGİSİ 28 ŞUBAT - 3 MART 1989 TARİHLERİ ARASINDA ANKARA'DA TÜRK-İŞ SALONLARINDA YAPILDI

Yaklaşan yerel seçimler öncesinde yerel yönetimlerin yapılış ve işleyiş üzerindeki sorunları tartışmak, çözüm önerileri geliştirmek ve kamuoyunun sağlıklı oluşumunu sağlamak amacıyla Birliğimiz "Yerel Yönetimler için TMMOB Halkın Hizmetinde" programını geliştirdi. Bu bağlamda Adana, Bursa, Eskişehir, İstanbul, İzmir'de çeşitli etkinliklerle konuya ilişkin tartışma ortamları geliştirildi. Yerel Yönetimler Kurultayı sırasında dört gün süresince konu tüm boyutlarıyla ele alınarak tartışıldı. Bir yanda Yerel Yönetimlere politik yaklaşımların evriminden Kentsel Alt Yapı Hizmetlerine kadar çeşitli bilimsel tebliğler tartışmaya açılırken bir yandan da parti başkanlarının yerel yönetimler konusundaki görüşleri dile getirildi. Ayrıca panel oturumlarıyla çeşitli konuların geniş ve değişik yönleriyle ele alınması sağlandı.

BİRLİK HABERLERİ

23 Şubat 1939 günü Parlamento'nun ilgili komisyonunda, 3194 sayılı İmar Yasasının 38. maddesinde yapılan bir değişiklikle, Mühendis ve Mimarlar dışındaki **FEV ADAMLARINA proje yapma yetkisinin verilmesi isteği üzerine, TMMOB Başkanı Teoman ALPTÜRK, TMMOB'nin konuyla ilgili görüşlerini düzenlenen basın toplantısında kamuoyuna açıkladı.**

ALPTÜRK, açıklamasında şu görüşlere yer verdi:

"Konuyla ilgili, daha önce Milli Eğitim ve Gençlik Spor Bakanlığı'nca Elektrik Tesisatçıları Hakkındaki Yönetmeliğin' değiştirilerek, Elektrik Teknisyenlerine proje yapma yetkisi veren değişiklik, Danıştay'ca iptal edilmişti.

Ancak, görülen odur ki, iktidar, konuyu TBMM'ne ileterek bir oldu bitti mantığı içinde kendince çözümlenemeyen istemektedir. Oy kaygısı Bilim ve Tekniğin üstünde tutulmuştur.

Oysa, Mühendis ve Mimarların hak ve yetkilerinin, Teknisyenlere kullandırılmasının, Eğitimde FIRSAT EŞİTLİĞİNİ zedelemesi yanısıra işin gerektirdiği bilimsel ve teknik YETERLİLİĞİ sağlamaktan çok uzak oluşu nedenleriyle, bu girişime YÜKSEK EĞİTİM KURUMLARIMIZ'da karşı çıkmıştır.

MÜHENDİSLİK VE MİMARLIK MESLEKLERİNDE HAK VE YETKİLER, EĞİTİMLE KAZANILIR, ULUFE GİBİ DAĞITILAMAZLAR. AKSİ HALDE HALKIMIZIN YAŞAMıyla İLGİLİ ORTAYA ÇIKACAK ÇOK AĞIR SONUÇLARIN SORUMLULUĞU başta oy KAYGISI OLMAK ÜZERE HİÇ BİR GERÇEYLE TAŞINAMAZ.

Bilim ve Teknolojiye uygunluk kaygısı taşımaksızın, Mühendis ve Mimarların bulunmadığı yerlerdeki proje hizmetlerinin diğer teknik elemanlarca karşılanmasını amaçlayan bu değişiklik seçim psikolojisinin ve oy toplama endişesinin bir ürünüdür.

BİLİM VE TEKNOLOJİDE EHVENİ ŞER OLMAZ. Bölgeler arası dengesiz adaletsiz yatırımların ve kalkınmanın arkasına sığınarak Mühendis Mimar kesimiyle Teknik eleman kesiminin karşı karşıya getirilmesi kabul edilemez.

BU DURUMDAN SİYASAL ÇIKAR UMMAK, YARARSIZ BİR ÇABA

OLARAK KALMAYA MAHKUMDUR.

Söz konusu yasa değişikliğiyle, mühendis, mimar dışındaki teknik elemanlara proje yetkisi tanınmak istenmektedir. Proje hizmetleri matematik ağırlıklı teorik bilgilere ihtiyaç gösteren konuları içermektedir. Böyle bir hizmet, iise ve dengi eğitimi sonrası en az dört yıllık mühendislik eğitiminin vereceği bilgi birikimi ile yapılabilir.

Burada sanki, mühendisler dışında kalan teknik elemanların hakları çöğneniyor yanılığısına düşünmemelidir. Mühendis Mimarlar dışındaki teknik elemanlar, eğitimleri gereği proje yapamazlar, ancak işletme, uygulama ve bakım hizmetlerinde mühendis, mimarlarla birlikte omuz omuza birbirlerini tamamlayacak şekilde çalışabilirler.

Öte yandan, Avrupa topluluğuna giden 'ince uzun bir yol'da yürüme çabasında olan Ülkemiz, teknik eğitim alanında da, AT norm ve standartlarını yakalamak zorundadır.

Avrupa ülkelerinde, mühendis ve mimarlar, yüksek eğitim sonrası 3-5 yıllık eğitim ve pratikten geçerek, proje ve plan yapma yetkilerini kullanabilmektedirler. Ülkemizde örneğin, benzer süreci avukatlık mesleği yaşamaktadır.

Oysa, ülkemizde şimdi yapılmak istenen, PLANSIZ, PROGRAMSIZ VE ÜRETİMDEN KOPUK ORTA VE YÜKSEK EĞİTİM POLİTİKASINI, siyasal çıkarlar uğruna, çözümünü güç başka bir KEŞMEKEŞİN içine sürükleyecektir.

Öte yandan, Mühendis, Mimar Milletvekillerinin, ilk kez TBMM'nin 1/4'ünü oluşturduğu bu dönemde, mühendislerin hak gaspına uğratılabilmeieri. ANLAMLIDIR, ACIDIR. DÜŞÜNDÜRÜCÜDÜR.

Son yıllarda EKONOMİK DEPREM İN ağır sonuçlarının yaşadayan Mühendis ve Mimarlar, şimdi de HAK VE YETKİLERİNE indirilmekte olan çok ağır bir DARBEyle karşı karşıyadırlar.

Bugüne kadar, ekonomik ve demokratik sorunlarının çözümü doğrultusunda DUYARLI ve SABIRLI bir bekleyiş içinde olan MÜHENDİS VE MİMARLAR'ın-, hak ve yetkilerinin gaspına karşı, DUYARSIZ kalmayacakları bilinmelidir."

AFSAD "EMEK" Konulu 6.Ulusal Fotograf Yarışması Maden Mühendisleri Odası Özel Ödülü "MADENCİ" Saydam; Faruk AKBAŞ

PİYASA HABERLERİ

A ŞAĞIDAKİ sütunlarda verilen metal, ferroalyaj, cevher, konsantre ve endüstriyel mineral fiyatları, sadece iç ve dış ticaretimize konu olan kalemler ile hammaddeleri ülkemizden sağlanan metallerle özgüdür. Dış fiyatlarla ilgili veriler, Engineering and Mining Journal'ın 1988 Ekim sayısından aktarılmıştır. Ağırlık birimlerinin tamamı, aksi belirtilmediği sürece, DİŞ FİYATLAR İÇİN METRİK TON, İÇ FİYATLAR İÇİN DE KİLOGRAM cinsinden verilmiştir. Limanı belirtilmeyen CIF teslimatın boşaltma limanları, Avrupa'daki belli başlı ticaret limanlarıdır. Limanı belirtilmeyen FOB teslimatın yükleme limanları, anılan sahildeki belli başlı ticaret limanlarıdır. Büyük harflerle yazılı ülke, firma ve kurum adları malın orijini belirtmektedir. ETİBANK'ın S bazında verilen satış fiyatları, ihracat değerlerinden aktarılmıştır; iç fiyatlar da aynı baza göre ayarlanmaktadır. Endüstriyel minerallerin fiyatları kalite, kaynak, miktar ve diğer satınalma koşullarına göre, geniş aralıklar içinde, değişmektedir. Değişim aralığının çok geniş olduğu kalemlerde, fiyatların hangi özelliklere göre değişim gösterdiği açıklamalarda belirtilmiştir. Teslimat ve orijinleri belirtilmemiş olan yurtiçi endüstriyel mineral fiyatları, Doğa Madencilik AŞ'nin Kartal teslimi perakende satış fiyatlarıdır.

METAL FİYATLARI		FERROALYAJ FİYATLARI		METALİK CEVHER ve KONSANTRE FİYATLARI	
		Kobalt		İMBJL	17.500.-
		AFRİMET, % 99,FOB New York,\$/lb		Ferrosilis	
Altın		Katodik Levhalar	7.25-7.50	ETİBANK,FOB iskenderun,\$	900.-
24 Ayar,LMB,\$/troz (17/2/89)	384.50	Pudra	13.84	İMBJL	4.900.-
24 Ayar,KKB,TL/g (17/2/89)	24.450.-	Çok ince pudra	16.75		
		İMBJL	70.000.-	Ferrottran	
Alüminyum		Krom		% 70 lik.kg Ti içeriği olarak,	
% 99,5, LMB,c/lb	105.29	Eiektrolitik,standart,NMB,\$/lb	3.35-3.40	CIF\$/kg	4.60-4.90
COMEX,% 99,7,c/lb	108.-			İMBJL	30.000.-
ETİBANK,% 99,00-99,65		Kurşun		Ferrovandiyum	
Seydişehir,TL	3.485-3.890	ABD ve KANADA,NMB,c/lb	38-40	% 70-80,kg V içeriği olarak	
		LMB,\$	605.77	CIF,\$/kg	36-38
Antimuan		% 99,97,İMBJL	1.800.-		
Regulus,NMB,c/lb	105-110	Magnezyum		Ferrovolftram	
Regulus, İMBJL	8.000	NMB,5 tonluk partiler,\$/lb	1.58	%80-85,kg W içeriği olarak,CIF,\$/kg	5.50-5.60
Bakır		Manganez			
Katodik Levhalar,NMB,c/lb	118-122	Elektrolitik,% 99,9			
ETİBANK.blisterJL	5.350	NMB,c/lb	91		
KBİ.blister.TL	5.400				
Bizmut		Molibden			
NİMB,1 tonluk partiler,\$/lb	5.90-6.25	İNGİLTERE,pudra.tane			
İMB.perakende.TL	80.000	boyuna göre,£/kg	14-20	Alüminyum	
				Kalsine alümina, % 98-99	
		Nikel		Al ₂ O ₃ ,20 tonluk partiler,	
		NMB,\$/lb	5.10-5.20	İngiltere teslimi,£	250-300
		İMB.perakende.TL	59.500.—	Boksit .refrakter kalite,CIF,\$	160-165
				ETİBANK.Alümina.min % 98,5	
		Paladyum		Al ₂ O ₃ , dökme veya ambalajlı	
		NMB (88 Eylül sonu),\$ /troz	119.25	FOB Antalya veya FOT	
				Seydişehir,\$	180
		Platin		Antimuan	
		NMB (88 Eylül sonu),\$ /troz	493-495	% 60Sb.sülfürlükonsantre,	
				CIF,\$/ünite	19-20
		Volfram		% 60Sb.parça,CIF,\$/ünite	20-21
		İNGİLTERE,% 99,5,pudra,			
		£/kg	13.25		
				Çinko	
				% 52-55Zn.sülfürlü	
				konsantre,kuru bazda,CIF,\$	700-750
				İŞ:\$	200-210
				Demir	
				min % 52 Fe,Mn içeriği,	
				empürite içerikleri ve diğer	
				mukavele hükümlerine göre	
				değişken, ERDEM İR AŞ ve	
				TDÇİ Kurumu'nun iç satınalma	
				fiyatları,FOW Ocağa en yakın	
				istasyon ,TL	15-25
				% 65 Fe Brezilya cevheri,	
				CIF iskenderun veya Ereğli,\$	28-32
				Krom	
				ARNAVUTLUK,sert parça.min	
				% 42,FOB,\$	55-65

konsantre,% 51,FOB,\$	0-100	Boraks Anhidr	700.-	Tuvönan,CIF,£	95-110
G.AFRİKA,tOZlu,% 40,FOB,\$	55-65	Sodyum Perborat	600.-		
SSCB.parça.min % 3e,FOB,\$	75-95-	Borik Asit	710.-	Perlit	
FİLİPİNLER.refrakter				Ham,granüle,dökme,CIF,£	40-45
konsantreler,FOB,\$	- 120	Diyatomit		ETİBANK,granüle,dökme,FOB	
TÜRKİYE,%Cr ₂ O ₃ içeriklerine		ABD,filtre kalitesi,kalsine,CIF,£	320-350	izmir,\$/m ³	33.-
göre, FOB Akdeniz\$,parça		_JEJ<ERFAB.AŞ. .filtre kalitesi,		Pirit	
		kalsine,Ankara teslimi,perakende,		ETİBANK, konsantre.dökme,	
36	85-90	ambalajı ı,TL	1.150.—	% 46 S Gübre Fab.'nda teslim,	39.-
38	105-110				
40	120-125	Diyasporit		Sodyum Sülfat	
42	135-140	ETİBANK.min % 55Al ₂ O ₃		ALKİM AŞ., izmir teslimi,TL	
44	155-165	tuvönan,FOB Güllük,\$	20.-	Kristalize	75.-
46	170-180			Anhidr	225.-
48	190-200-	Feldspat		Süссün	
48 (cevherlerin fiyatları		ABD,öğüt Ulmüş,K ₂ O içeriklerine		TÜRKİYE.min % 95SrSO ₄ lik,	
pazarlığa ve pirim uygula-		göre değişken,dökme,FOB Kuzey		FOB iskenderun,\$	80-86
malarına göre değişmektedir		Atlantik,\$/st	30-55		
Refrakter cevherler	220-280	Seramik kalitesi,K ₂ O içeriklerine		Talk	
Konsantre,% 48	125-150	göre değişken,öğütölmüş,		İTALYA,kozmetik kalite,	
		ambalajı ı,TL	275-405	CIF,£	175.-
Kurşun		Rint Taşı		Kozmetik kalite,ambalajlı,	
% 70-80 Pb sülfUrlu		Kalsine,CIF,£	60-70	TL	325.—
konsantreler,kuru bazda,CIF,\$	210-240	Öğütölmüş,ambalajlı,TL	200.-	Zımpara	
İŞ:\$	130-140			Tane boylarına göre	
Manganez		RUorit		değişken,CIF,£	150-250
% 48-50 Mn,P: max% 0,1		MEKSİKA,FOBTampico.S		ETİBAN K,tuvönan,	
CIF,\$/ünite	1.70-1.80	Metalurjik kalite	72-75	FOB Güllük,\$	28.-
		Asit kalitesi	110-123		
Molibden		Fosfat			
Konsantredeki lb Mo içeriği		FAS,% 70-72BPL.FAS			
olarak,CIF,\$/lb	3.20-3.40	Kazablanka.S	46.-		Libre = 453,6 g
Volfram		TUNUS,% 65-68 BPL ,FAS			
Konsantredeki lb Mo içeriği		Sfax,\$	33-37		
olarak,CIF,\$/ünite		ETİBANK.Gübre Fab.'nda teslim,			
min % 65 Volframit konsantreleri	56-63	%66BPL,\$	38-39		
min % 70 Şelit konsantreleri	56-68				
ETİBANK,% 40,Şelit konsantresi,		Grafit			
özel ambalajlı,FOB istanbul,\$	1.900.-	Pul boyları ile sabit C içeriklerine			
		göre değişken ,CIF\$			
		Kristalen	300-1.100		
		Pudra	250-1.000		
		Amorf pudra	175-350		
		Kaolen			
		HamJL	90-105		
		Öğütölmüş.ambalajlıJL	200-220		
		Süzölmüş.TL	350-425		
		HamJL	75-135		
		Süzölmüş.TL	350-425		
		Kuarsit			
		Tuvönan .seramik kalitesi,FOT			
		Ocakbaşı.TL	35-40		
		Öğütölmüş.ambalajlı,seramik			
		kalitesi,TL	175-210		
		Kükürt			
		KANADA,FOB Vancouver,	95-110		
		ETİBANK,	200.-		
		Manyezit			
		YUNAN İSTAN .tuvönan,CIF,£	55-60		
		TÜRKİYE,FOB Marmara ve Ege,			
		% 46MgO,tuvönan	56-58		
		Kalsine,MgO ve empürite			
		içerikleri ile kullanım			
		alanlarına göre değişken	140-300		
		Tam kavrulmuş	200-280		
		Mika			
		HİNDİSTAN,kuru öğütölmüş,			
		CIFAnver,£	120-210		

KISALTMALAR

LMB :	Londra Metal Borsası
NMB :	New York Metal Borsası
İMB :	istanbul Metal Borsası
KKB :	Kapalıçarşı KıymetliMetaller Borsası
OK :	Orta karbonlu
DK :	Düşük karbonlu
YK :	Yüksek karbonlu
İŞ :	Geçici İhracat Mevzuatı'na tabi kon-
	santre ve cevherler için, Fason İzabe
	işçiliği'nin şarjı (Treatment Charge)
lb :	litre = 453,6 g
troz :	troy ounce = 31,1 g
st :	short ton = 907 kg
şişe :	net 34,5 kg
BPL :	Bone Phosphate Lime
	(= P ₂ O ₅ tenörü/0,45)
FOT :	Free On Truck
	(Kamyon Üzerinde Teslim)
FOV :	Free On Wagon
	(Vagon Üzerinde Teslim)
FOB :	Free On Board (Borda'ya Teslim)
FAS :	Free Alongside Ship
	(Yükleme Limanı'nda Teslim)
CİF :	Cost,Insurance,Freight
	(Boşaltma Limanı'nda Teslim)
Dövizler	ve 20/2/89 Ticari Banka Kurları (TL)
\$:	ABD Doları = 1.923.45
c :	ABD Senti
£ :	ingiliz Sterlini = 3.411.15
Rg :	Malezya Ringgiti = 0,375 \$
C\$:	Kanada Doları = 1.613.12

ENDÜSTRİYEL MİNERAL FİYATLARI

Asbest					
KANADA Krizoliti,lif boylarına					
göre değişken,FOW Quebec					
Ocakları,C\$	200-2.500				
Barit					
ABB,dökme,öğütölmüş,API,					
FOB Meksika Körfezi,\$	70-85				
FAS,tuvönan,OCMA,FOB Marakeş,\$	30-40				
ETİBAN K.tuvönan ,OCMA veya					
API,min%92BaSO ₄ ,FOB					
Antalya, \$	26.-				
Bentonit					
ABD,ambalajlı,API,FOW					
Wyoming, \$/st	34-37				
Öğütölmüş.ambalajlı.TL	325.—				
Bor Mineralleri,ETİBANK,tuvönan,					
FOB Bandırma,\$					
Kolemanit,B ₂ O ₃ ve As içerik-					
lerine göre değişken	320-350				
Üleksit,% 36-38 B ₂ O ₃	130.-				
Tinkal,% 32-34 B ₂ O ₃	145.—				
Bor Türeveleri,ETİBANK,ambalajlı,FOB					
Ege ve Marmara,!					
Boraks Dekahidrat,granule	360.—				
Boraks Pentahidrat	275.-				

ÜYEMİZ OSMAN TAYFUN MATER SALDIRIYA UĞRADI

Odamız'ın TMMOB Yönetim Kurulu'ndaki temsilcisi O.Tayfun Mater'in, 1-2 Mart 1989 gecesi, Ankara Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunmaktayken uğradığı menfur saldırıyı şiddetle protesto ediyor ve bu tür insanlık dışı uygulamaları azmettirenler ve gerçekleştirenler hakkında gereken adli takibatin başlatılmasını yetkililerden talep ediyoruz.

Olayla ilgili olarak, TMMOB tarafından yapılan basın açıklamasının metni aşağıdaki gibidir:

"Birlik Yönetim Kurulu Üyemiz Osman TAYFUN MATER 24.1.1989 günü, birlikte sanık olarak yargılanmakta olduğu dava sanıklarının mahkeme önünde sözlü olarak yapmış oldukları, ayrıca yazılı olarak mahkemeye sunmuş buldukları aleniyet kazanmış hakkında herhangi bir yayın yasağı bulunmayan, -herhangi bir suç duyurusuna da konu olmayan savunmaları kitap haline getirme çabası nedeniyle, kitap henüz matbaada hazırlanırken, tutuklanmış ve Ankara Merkez Kapalı Cezaevine konulmuş bulunmaktadır.

Basın Yasası hükümlerine göre hakkında ceza verilmemesi gereken, ceza verilse dahi para cezasına çevrilmesi yasal zorunluluk olan bu eylem nedeniyle, birlik yönetim kurulu üyemizin tutuklanmış olması demokrasi açısından bir yüz karası ve düşünce özgürlüğüne bir darbedir.

Son olarak 1-2 Mart 1989 gecesi Ankara Kapalı Cezaevi siyasi tutuklular koğuşuna jandarma, gardiyan birlikteliğinde bir saldırı düzenlenmiş, koğuşta bulunan 57 tutuklunun hepsi de ağır işkencelere uğratılmışlardır. Yönetim Kurulu üyemizin de içinde bulunduğu bu tutukluların dayak yedikleri doktor raporları ve tanık ifadeleriyle sabittir. Üyemizin vücudundaki darp izleri avukatımız tarafından da gözlemlenmiştir. Tutukluların 5'i şu anda revir ve hastanede bulunmaktadır.

Tutuklama ile düşünce özgürlüğüne, jandarma dayacağı ile de insan haysiyetine yönelik bu saldırıları şiddetle kınıyor, bu insanlık suçunu işleyen ve işletenlerin gecikmeksizin cezalandırılmalarını istiyoruz."

/MADENCİLİK Bülteni

TMMOB Maden Mühendisleri Odası Adına
Sahibi ve Sorumlu Yönetmeni: Alpaslan ERTÜRK
Yönetim Yeri: Selanik Cad. 19/3 Kızlay-ANKARA
Tl: 125 10 80 - 117 57 08

- Ayda bir yayınlanır
- Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.
- Yazılardaki görüş ve düşünceler yazarlarına aittir. Odayı ve bülteni sorumlu kılmaz.

Ofset Hazırlık: Denk Ajans, 229 84 30 - 229 85 52
Baskı:

YİTİRDİKLERİMİZ

Mümtaz GERÇEK

1924 yılında Ödemiş'te doğan Mümtaz GERÇEK 1950 yılında Maden Teknik Okulu'ndan mezun oldu. Uzun yıllar çalıştığı EK'den emekli olan şımız 18 Şubat 1989 günü aramızdan ayrıldı.

Yakınlarına ve maden mühendisler! toplu- «sağlığı dile-

Nusrettin NUR

1951 yılında Bergama'da doğan Nusrettin Nur, 1977 yılında Ege Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Maden Mühendisliği Bölümü'nden mezun oldu. Son olarak MTA Balıkesir Bölge Müdürlüğü'nde Müdür Yardımcısı olarak görev yapmakta olan meslektaşımız, yakalandığı amansız hastalıktan kurtulamayarak, 25.2.1989 tarihinde aramızdan ayrıldı.

Yakınlarına ve maden mühendisleri topluluğuna başsağlığı dile-

Mustafa Kemal ÖGÜT

Şan M.Kemal Ögüt, 1954 yılında Maden Teknik Okulu'ndan mezun oldu. Son olarak çalıştığı ETİBANK'tan emekli olan meslektaşımız 31.1.1989 tarihinde aramızdan ayrıldı.

Yakınlarına ve maden mühendisleri topluluğuna başsağlığı dile-